

striger man i Chor: „Bort med Kjælberne“; men nu kunne vi Andre jo gaae hen og søge nogle lykkelige Kjælbertilfælde op, og derpaa kunne vi raabe ligesaa høit i Chor: „Byg lutter Kjældere, sæt hele Befolkningen i Kjældere, saa bliver den ikke syg af Cholera“ — det ene er ligesaa rigtigt som det Andet, fordi begge Dele ere fuldkommen skjæve og uberettigede. Hvad der dertilmod er ganske afgjort, det er, at man meget forstyrre den hele Frihed til at benytte sin Eiendom og Leilighed, som man vil. Lad os gaae ud fra den Forsudsætning, at en Mand vil bygge sig et godt Huus og bygge det med Kjælder under — thi det hører egentlig til; naar man derfor nu skulde sige Noget i Loven, skulde det være, at alle Huse skulde bygges med Kjældere, det var noget Postivt, som havde lidt større Betydning end alt det Øvrige; men i ethvert Tilfælde kan man ikke nægte en Mand Ret til at bygge med Kjælder — naar nu denne Mand veed: „hvis Du bygger din Kjælder paa en saadan og saadan Maade, saa kan Du, isald det skulde vise sig, at Du trængte til at skaffe Dig en større Indtægt af dit Huus, ved at indrette Kjælberleiligheden ogsaa til Beboelse, skaffe Dig denne Indtægt af dit Huus og saaledes være istand til fra det første Dreblik af uden Fare at gjøre et større Udlæg for at faae et godt Huus“; saa forhindrer man ham i at gjøre det ved denne Lov, saa tvinger man Manden enten til at bygge mindre godt, fordi han ikke har Udfigt til, om Omstændighederne kunne kræve det, at skaffe sig et større Udbytte af sit Udlæg, eller man tvinger ham til at bygge uden Kjælder, eller man tvinger ham til at bygge en saadan Kjælder, som i Tidens Løb ikke kan give ham den Hjælpekilde, som her er forlangt. Det er dette, som er det Skjæve i denne Lov. Der som der virkelig var nogen Beviitsbegrundelse for at gjøre de Indskrænkninger, som her forlanges, ja, saa stillede Sagen sig anderledes; men indtil det foreligger, indtil vi vide, at der derom foreligger noget Mere, end at man gaaer omkring i mange Gader og siger: Der er det skadeligt, Kjælberbørnene ere usunde, uagtet man hver Dag seer, at Børn med de meest rødmossede Kinder løbe op fra enhver

Spæthokertjælder, saa kan jeg ikke see, at vi bør gaae ind paa et saadant Forslag. Og, naar den ærede Minister siger, at han helst vil have Loven, saaledes som den er antagen i Landstinget, saa begriber jeg det tilfulde, og, naar han dernæst siger, at han vil have det, som det ærede Mindretal har foreslaaet, saa forstaaer jeg det, forsaavidt som der ogsaa deri ligger et Forsvar for vidtgaaende Indskrænkninger, som man veed, at man paa en temmelig løs Grund har indført paa andre Steder; men det er ogsaa et Beviits for, at naar han blot faaer det, som Udvalgets Fleertal har foreslaaet, har han Sikkerhed nok, den Sikkerhed, som virkelig behøves, og saa tager han den ogsaa.

Bloch: Den Hvide, som Lovudkastet fordrer for de til Beboelse bestemte Etager i nye Bygninger, maa jeg med Udvalget ansee for at være for stor. Efter min Mening bør der ikke paalægges Nogen større eller flere Indskrænkninger i Friheden — til at benytte sin Grund til at bygge paa og indrette disse Bygninger, som han finder fordeelsagtigt og hensigtsmæssigt — end man maa ansee for nødvendige for det almindelige Bedste. I Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn ere de allerfleste Beboelsesleiligheder under 4 Alen, — det er vistnok kun et ringe Antal af dem, som har denne Hvide, — og deri have Mange levet og været friske og sunde. Der foreligger, saavidt mig bekjendt, ikke statistiske Data, som paavise, at der for at bevare Sundheden fordrer, at der skal være saa høit til Loftet. Naar der gives saadanne Bestemmelser for nye Bygninger, saa vil Opførelsen af disse blive bekosteligere, og det har igjen til Følge, at Huusleien bliver dyrere, som alt bemærket, hvilket jo er slemt for fattige Folk. Dernæst vil det ogsaa kunne bidrage til, at mange Huuseiere, som nu have daarlige Leiligheder, hvor der er meget lavere end 4 Alen, blive afstrækkede fra at foretage nye Bygningsarbejder, fordi det vil blive dem for bekosteligt, og det kan dog ikke være gavnligt for Sundhedsforholdene, at de ældre Bygninger blive staaende istedetfor nye, selv om disse ikke havde Hviden af 4 Alen. Denne Hvide skal regnes fra Gulvet til Loftet; Ud-